

HAFTALIK GELİŞMELER (24-30 OCAK 2026)

TÜRKİYE

- Ticaret Bakanı Prof. Dr. Ömer Bolat Dünya Gazetesi'nin düzenlediği 'Dönüşen Dünyada İhracat Zirvesi'nde **Gümrük Birliği kapsamında sorun yaratan 15 başlıkta uzlaşma sağlandığını** açıkladı.
- TÜİK'in açıkladığı İşgücü İstatistikleri, Aralık 2025 haber bültenine göre, **mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %7,7 seviyesinde gerçekleşti**. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2025 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 286 bin kişi azalarak 2 milyon 736 bin kişi oldu. **İşsizlik oranı ise 0,8 puan azalarak %7,7 seviyesinde gerçekleşti**. İşsizlik oranı erkeklerde %6,3 iken kadınlarda %10,5 olarak tahmin edildi.
- TÜİK'in açıkladığı **Ekonomik Güven Endeksi, Ocak ayında aynı düzeyde kalarak 99,4 değerini aldı**. Bir önceki aya göre **Ocak ayında tüketici güven endeksi %0,3 oranında artarak 83,7 değerini, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %0,7 oranında azalarak 103,0 değerini**, hizmet sektörü güven endeksi %1,3 oranında artarak 113,8 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,4 oranında azalarak 112,6 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %1,5 oranında artarak 85,7 değerini aldı.
- TCMB, **Ocak ayında hane halkının 12 ay sonrasına ilişkin enflasyon beklentisinin 1,18 puan artışla %52,08'e yükseldiğini; aynı dönemde reel sektör beklentisinin 1,90 puan azalışla %32,90'a, piyasa katılımcıları beklentisinin ise 1,15 puan azalışla %22,20'ye gerilediğini** açıkladı. TCMB verisine ilişkin yorum yapan Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, Ocak'ta dönemsel etkiler kaynaklı aylık enflasyonun artmasını beklediklerini ancak yıl genelinde dezenflasyonun sürmeye devam edeceğini ifade ederek, **"Hanehalkı enflasyon beklentileri tüm ülkelerde enflasyon gerçekleştirmeleri ve eğilimlerinin üzerindedir; bu durum ülkemize özgü değildir"** açıklamasında bulundu.
- TÜİK, **Ocak ayında perakende ticaret sektörü güven endeksi 2,8 puan azalışla 112,6'ya gerilerken, hizmetler sektörü güven endeksinin 1,5 puan artışla 113,8'e, inşaat sektörü güven endeksinin ise 1,2 puan artışla 85,7'ye yükseldiğini** açıkladı. TİM, **ihracat talep endeksinin Aralık ayında aylık bazda %0,3, yıllık bazda %0,5 azalışla 99,4 seviyesine gerileyerek uzun dönem ortalamasının altında kaldığını duyurdu**. Konuyla ilgili TİM tarafından yapılan açıklamada, endeksin arka arkaya eşik değerin altında kalmasının ihracat pazarlarında talep zayıflığının sürdüğüne işaret ettiği vurgulanırken, işsizlik, iş güveni ve sanayi üretimindeki zayıflığın ihracat talebi üzerinde baskı oluşturan temel faktörler olmaya devam ettiği de belirtildi.
- TİM Başkanı Mustafa Gültepe, **AB'nin hız kazanan ticaret anlaşmalarıyla tedarik haritasını yeniden şekillendirdiğini belirterek, AB'nin Türkiye'ye "önemlisin ama vazgeçilmez değilsin" mesajı verdiğini söyledi**. AB'nin MERCOSUR ile gıda ve hammadde, Hindistan ile ise ucuz ve rekabetçi sanayi üretimini güvence altına almaya çalıştığını ifade eden Gültepe, **bu sürecin Türkiye için konfor alanından çıkılması gereken yeni bir döneme işaret ettiğini vurguladı**. Yüksek teknoloji ürünlerde AB'ye ihracatın etkilenmesini beklemediklerini kaydeden Gültepe, emek yoğun ve düşük-orta düşük teknoloji sektörlerde ise rekabetçiliğin belirleyici olacağını, Türkiye'nin AB pazarındaki payını daha katma değerli ürünlerle artırmayı hedeflediğini dile getirdi.

- Yerli savunma sanayi şirketi **ASELSAN**, Asya Pasifik bölgesindeki müşterileriyle haberleşme sistemleri ve insansız deniz araçlarına yönelik faydalı yüklerin satışı için toplamda 171 milyon dolarlık ihracat anlaşmaları imzaladığını duyurdu.
- Bloomberg'in haberine göre, 2025 yılında 2 binin üzerine çıkarak rekor kıran konkordato başvurularındaki artışın "sistem istismarına" dönüşmesini engellemek amacıyla kuralları sertleştiren kapsamlı bir yasal düzenleme hazırlanıyor. Yeni taslak ile mahkemelerin verdiği geçici mühlet süreleri kısaltılırken, reddedilen başvuruların somut bir mali değişim olmaksızın tekrarlanması yasaklanacak ve kurtarılması mümkün görülmeyen şirketler için doğrudan iflas süreci işletilecek. Düzenlemeye paralel olarak denetim mekanizması da sıkılaştırılırken; Kamu Gözetim Kurumu, suistimale açık rapor düzenlediği tespit edilen 10 denetim kuruluşunun lisansını şimdiden iptal ederek ağır idari para cezaları uyguladı.

DÜNYA

- ABD yaptırımlarının ardından Rus enerji şirketi Lukoil, uluslararası varlıklarını Amerikan yatırım şirketi Carlyle'ye satmak üzere anlaşmaya vardı. OFAC onayına bağlı olan ve Kazakistan'daki varlıkların satışını kapsamayan anlaşma, Ukrayna savaşı sonrası Rus enerji sektöründe atılan en kritik adımlardan biri olarak görülüyor.
- Libya'nın, yatırım fırsatlarını uluslararası kamuoyuna tanıtmak amacıyla başkent Trablus'ta düzenlediği Libya Enerji ve Ekonomi Zirvesi 2026 tamamlandı. Zirve ilk gününde, enerji sektöründe üretimi artırma, yatırımları hızlandırma ve uluslararası ortaklıkları derinleştirme hedefi doğrultusunda birçok anlaşmaya ev sahipliği yaptı. **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar da yaklaşık 17 yıl aranın ardından yeniden toplanan Türkiye-Libya Karma Ekonomik Komisyonu'na (KEK) başkanlık etmek üzere geldiği Trablus'ta, Libya Ulaştırma Bakanı ve KEK Eşbaşkanı Muhammed Şuhubi ile hidrokarbon, yenilenebilir enerji ve madencilik alanlarında iş birliğinin güçlendirilmesine dair mutabakat zaptı imzaladı.** Zirve kapsamında da konuşma gerçekleştiren Bayraktar, Türkiye'nin Libya'nın kara ve açık deniz sahalarında daha aktif olacağı mesajını verdi. Dünya Bankası raporuna göre; **petrol üretimindeki artış Libya ekonomisinde 2025 için %13'ü aşan büyüme beklentisini desteklese de yabancı yatırım çekme konusunda yapısal ve kurumsal reform ihtiyacı devam ediyor.** Raporda, siyasi istikrarın kalıcı hale gelmesi, şeffaflık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesinin yabancı doğrudan yatırımlar açısından belirleyici olacağı vurgulanıyor.
- Pluxee Türkiye, çalışan-işveren ilişkisine ışık tutmak ve çalışan deneyimini yeniden tanımlamak amacıyla hazırladığı **'İş Dünyasında Bağlılığın Yeni Tanımı'** raporunu yayımladı. 10 ülkeden 8 bin 700 çalışanla yaptığı görüşmelere dayanarak hazırladığı "İş Dünyasında Bağlılığın Yeni Tanımı" araştırması, küresel ölçekte çalışanların %83'ünün çalıştığı şirketi sevdiğini veya kuruma karşı olumlu hisler beslediğini gösterdi. **Türkiye'de çalışanların %84'ü, çalıştığı kurumu sevdiğini söylerken işteki iyi olma hâli, 10 üzerinden ortalama 7,9 olarak değerlendirildi. Çalışanların %43'ü için samimi ve destekleyici bir iş ortamı birincil öncelik olurken %40'ı emeğinin görülmesini ve takdir edilmesini istediğini ifade etti. %35'lik bir kesimin ise özerklik ve karar alma yetkisini kritik gördüğü tespit edildi.**
- Ticaret Bakanlığı'nın 6 Şubat'tan itibaren yurt dışından bireysel alışverişlerde 30 euro altı ürünler için uygulanan basitleştirilmiş gümrük usulünü kaldıracağını duyurmasının ardından Çin merkezli e-ticaret platformları Temu ve Shein, Türkiye'deki faaliyetlerini kısıtladı. Temu, yurt dışından ürün satışlarını durdurarak satışların yalnızca Türkiye deposu stoklarıyla sürdürüleceğini açıkladı. Shein ise Türkiye'deki satış faaliyetlerini geçici olarak durdurdu.

- DSÖ, **2024'te vakaların kalıcı biçimde artması üzerine Ermenistan, Avusturya, Azerbaycan, İspanya, Birleşik Krallık ve Özbekistan'ın kızamıktan arınmış ülke statüsünü yitirdiğini duyurdu.** Avrupa genelinde aşılama oranlarının hedeflerin altında kalması, 2024'te Avrupa Birliği'nde bildirilen vaka sayısının bir önceki yıla göre on kat artarak 35.212'ye çıkmasına yol açtı; en çok etkilenen grup 1 yaş altı bebekler oldu. DSÖ, vakaların büyük bölümünün aşısız kişilerde görüldüğünü vurgulayarak kızamığın önlenmesi için iki doz aşıyla en az %95 kapsama oranının korunması gerektiğini belirtti.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- **AB ile Hindistan arasında 19 yıl önce başlayan serbest ticaret anlaşması müzakereleri tamamlandı.** AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de konuyla ilgili açıklamasında, "**AB ve Hindistan bugün tarihe geçerek, dünyanın en büyük demokrasileri arasındaki ortaklığı derinleştiriyor. Her iki tarafın da ekonomik olarak kazanacağı 2 milyar kişilik bir serbest ticaret bölgesi oluşturuyoruz**" değerlendirmesinde bulundu. AB ile Hindistan arasında serbest ticaret anlaşması müzakereleri ilk olarak 2007 yılında başlatılmış, 2013'te askıya alınmıştı. Taraflar, 2022 yılında müzakerelere yeniden başlama kararı almıştı. Önümüzdeki 5–6 ay içinde resmi imza süreçlerinin tamamlanması bekleniyor.

- **Hindistan-AB anlaşması, AB'nin Hindistan'a yaptığı ihracatın yaklaşık %97'sinde gümrük vergilerini azaltacak.**
- **AB, Hindistan'dan ithal malların %99,5'i için gümrük vergilerini düşürecek.**
- **Anlaşma, Avrupalı şirketlere gümrük vergilerinde 4 milyar euroluk tasarruf sağlayacak.**

- **Euro Bölgesi'nde imalat 13 ay üst üste büyürken, hizmetlerde ivme zayıfladı.** Euro Bölgesi PMI verilerine göre, ocak ayında özel sektörde üretim artışı devam ederken, iş dünyası güveni son 20 ayın en yüksek seviyesine çıktı. Hizmetler sektöründe iş faaliyeti endeksi ocakta 52,4'ten 51,9'a gerileyerek son dört ayın en düşük seviyesine inerken, **imalat sanayi üretim endeksi 48,9'dan 50,2'ye yükselerek iki ay sonra yeniden büyüme bölgesine geçti. İmalat PMI ise 48,8'den 49,4'e yükselmesine rağmen daralma bölgesinde kalmayı sürdürdü.**

Üretim ve yeni siparişlerdeki artışa karşın istihdam Ocak ayında yeniden geriledi. **Euro Bölgesi genelinde çalışan sayısı dört ay sonra ilk kez azalırken, düşüşün merkezinde Almanya yer aldı. Pandemi dönemi hariç tutulduğunda Almanya'da istihdam, Kasım 2009'dan bu yana en sert düşüşünü kaydetti.** Buna karşılık Fransa ve bölgenin geri kalanında istihdam artışı devam etti.

- **AB ülkeleri, Rusya'dan doğal gaz alımının en geç 2027 sonuna kadar tamamen durdurulmasını öngören düzenlemeyi onayladı.** Böylece boru hatları yoluyla Rusya'dan yapılan doğal gaz ithalatı aşamalı olarak durdurulacak, en geç 1 Kasım 2027'den itibaren de uzun vadeli anlaşmalar dahil olmak üzere tamamen sonlandırılacak.
- **Avrupa'da doğal gaz fiyatları yükselmeye devam ediyor. Avrupa için gösterge olan Hollanda TTF kontratında fiyat %7,4 artarak 42,30 euro/MWh seviyesine yükseldi.** Avrupa Birliği genelinde doğal gaz stokları 24 Ocak itibarıyla %0,59 düşüşle %45,59'a geriledi. Almanya'da stokların doluluk oranı %37,49, Fransa'da %36,38, İtalya'da %60,84 ve Hollanda'da %31,07 seviyesinde.
- **AB, düzensiz göçle mücadelede iş birliği yapan üçüncü ülkelere vize kolaylığı sağlanmasını, vizesiz seyahat rejimlerinin daha sıkı denetlenmesini ve yükümlülüklerini yerine getiren ülkelere vizesiz seyahatin sürmesini amaçlayan vize sistemine ilişkin yapacakları yeni**

düzenlemeleri açıkladı. AB Komisyonu Başkan Yardımcısı ve Teknolojik Egemenlik, Güvenlik ve Demokrasiden sorumlu üye Henna Virkkunen yaptığı açıklamada "**Vize politikamız günümüz gerçeklerini, büyük jeopolitik değişimleri, küresel rekabeti ve gelişen güvenlik sorunlarını yansıtmalıdır. AB, değerlerimize sadık kalırken çıkarlarımızı savunmak için tüm araçlarımızı kullanmalıdır**" ifadelerini kullandı.

ALMANYA

- **Almanya merkezli otomotiv devi Volkswagen'in, ABD'de yeni bir Audi fabrikası açma planı, Beyaz Saray'ın izlediği politikalar sebebiyle durduruldu.** Şirketin CEO'su Oliver Blume, Handelsblatt'a yaptığı açıklamada söz konusu fabrikanın ancak ABD Başkanı Trump'ın, gümrük vergilerini azaltması hâlinde inşa edilebileceğini vurguladı.
- **ABD Başkanı Trump ile Avrupa arasında yaşanan krizler ve derinleşen güven bunalımı nedeniyle Almanya savunmasını ABD'den bağımsız hale getirmeye dönük adımlarını hızlandırdı.** Financial Times ve Handelsblatt gazetelerinin haberlerine göre Alman savunma devi Rheinmetall ile Bremen merkezli uzay ve teknoloji şirketi OHB, Alman ordusuna (Bundeswehr) hizmet verecek bir uydu sistemi kurulmasına dönük görüşmeler yürütüyor. Haberlerde, yürütülen görüşmelerde üzerinde odaklanılan projenin, Elon Musk'ın Starlink'i ile karşılaştırılabileceğine işaret ediliyor.
- **Almanya'nın en büyük bankası Deutsche Bank'ın Frankfurt'taki merkezi ve Berlin şubesine "kara para aklama" şüphesiyle baskın düzenlendi.** Kimliği açıklanmayan sorumluları ve çalışanlarına yönelik baskın sonrası hisseleri %3 oranında düşen Deutsche Bank, Frankfurt Başsavcılığı'yla "tam iş birliği" içinde çalıştığını açıkladı.
- AB Komisyonu'nun yıllık **AB Tek Pazarı Raporu**nun yayımlanmasına ilişkin değerlendirmede bulunan **Alman Makine Mühendisliği Birliği (VDMA) Genel Direktörü Thilo Brodtmann** şunları söyledi:
 - AB Tek Pazarı Raporu, Avrupa'nın rekabet gücünün zayıfladığını ve acil reform ihtiyacını ortaya koymaktadır.
 - İç pazarın parçalı yapısı, düşen özel yatırımlar ve yavaş ilerleyen düzenleyici reformlar temel sorunlar olarak öne çıkmaktadır.
 - Jeopolitik gerilimlerin arttığı küresel ortamda, dijitalleşme, yenilikçilik, teknoloji transferi ve serbest ticaret anlaşmaları Avrupa'nın rekabet gücü için kritik önemdedir.
 - AB'nin şirketler üzerindeki yükü hızla azaltması ve küresel rakipleriyle daha gerçekçi bir kıyaslama yapması gerekmektedir.
- **Alman Sanayi Federasyonu (BDI) AB-Hindistan serbest ticaret anlaşması hakkında değerlendirmelerde bulundu:**
 - Müzakerelerin sonuçlanması AB'nin ekonomik egemenliğini güçlendiriyor. Siyasi sonuç bildirgesinin ardından, anlaşmanın hızla yürürlüğe girmesi için sonraki adımlar hızla atılmalıdır.
 - Bu anlaşma, ithalat tarifelerinde ve tarife dışı ticaret engellerinde önemli bir azalma sağlamanın yanı sıra teknik standartların uyumlaştırılmasını da öngörüyor.
 - Alman sanayisi halihazırda Hindistan'daki varlığını genişletiyor ve oraya ihracatını artırmayı hedefliyor. Şu anda Hindistan ile ticaret, Almanya'nın küresel dış ticaretinin yalnızca %1,1'ini oluşturuyor. Bu anlaşmanın önemli bir ivme kazandıracağını bekliyoruz.

- Bu avantajlar **özellikle makine mühendisliği**, kimya, elektrik mühendisliği, havacılık ve uzay gibi kilit sektörler için belirgin olmakla birlikte, otomotiv endüstrisi ve tedarikçileri için de büyük önem taşımaktadır.
- Bu bir "Yaşayan Anlaşma"dır, yani çeşitli geçiş maddeleri içermektedir.

ABD

- **ABD Başkanı Donald Trump, Güney Kore'den ithal edilen ürünler için uygulanan gümrük vergisini %15'ten %25'e çıkardığını açıkladı.** Trump, Güney Kore Cumhurbaşkanı Lee Jae Myung ile geçen yılın Temmuz ayında bir ticaret anlaşması üzerinde fikir birliğine varmış, Ekim ayında ise şartları yeniden teyit etmişti. ABD Başkanı, söz konusu anlaşmanın Güney Kore'nin yasama organı tarafından yürürlüğe koyulmamasını vergi artırımı kararına gerekçe gösterdi.
- **ABD Başkanı Trump, Kanada'nın ABD'li üretici Gulfstream'in bazı uçak modellerine sertifika vermediğini öne sürerek, Kanada'da üretilen uçaklara %50 gümrük vergisi uygulama tehdidinde bulundu.**

DİĞER ÜLKELER

- **Çin, Kanada ile vardığı yeni tarife anlaşması doğrultusunda, bu ülkeden ithal elektrikli araçlara 2024 yılında getirdiği %100 ek gümrük vergisini kaldırma kararı aldı.** Buna göre Kanada, yüksek tarife yerine ithalat kotası uygulayacak; yıllık 49 bin adedin altındaki elektrikli araç ithalatına %6,1 gümrük vergisi uygulanacak. Çin ise misilleme kapsamında Kanada'dan ithal bazı tarım ürünlerine getirdiği ek vergileri düşürecek.
- Çin'de elektrik tüketiminin, 2025 yılında ilk kez 10 trilyon kilovatsaati aştığı bildirildi. **ABD'nin iki katını, AB, Rusya, Hindistan ve Japonya'nın toplamını aşan Çin, elektrik tüketimi 10 trilyon kilovatsaati aşan ilk ülke oldu.**

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- Ember'in raporuna göre; **Avrupa'da 2025 yılında ilk kez rüzgâr ve güneş enerjisi, elektrik üretiminde fosil yakıtları geride bıraktı.** Rüzgâr ve güneş enerjisinden oluşan temiz enerji kaynaklarının toplam elektrik üretimi içindeki payı, %30'a ulaşırken fosil yakıtların payı %29 seviyesinde kaldı.
- **ABD, 27 Ocak 2026 itibarıyla Paris İklim Anlaşması'ndan resmen çekilerek küresel iklim mücadelesinde önemli bir kırılmaya yol açtı.** Birleşmiş Milletler ve birçok ülke, kararın 1,5°C hedefini riske attığını ve uluslararası iş birliğini zayıflattığını vurguladı. Uzmanlar, ABD'nin yokluğunun finansman ve emisyon azaltım çabalarını olumsuz etkileyeceğini belirtiyor.
- **Türkiye'nin 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda Emisyon Ticaret Sistemi'nde (ETS) pilot uygulamaların 2026 yılında başlatılması planlanıyor.** Sistemle sera gazı emisyonlarının piyasa temelli bir mekanizma ile azaltılması amaçlanıyor. Pilot sürecin ardından ETS'nin kademeli olarak tam uygulamaya geçmesi öngörülmüyor.
- **Türkiye, 2025 yılında yaklaşık 190 bin elektrikli otomobil satışıyla Avrupa'nın en büyük dördüncü pazarı oldu.** Elektrikli araçların yeni otomobil satışlarındaki payı %16'yı aşarak AB ortalamasına yaklaştı. Vergi teşvikleri ve yerli üretici Togg'un pazardaki etkisi bu hızlı büyümede belirleyici oldu.

- **Avrupa'dan 10 ülke, Kuzey Denizi merkezli açık deniz rüzgâr planı kapsamında 100 GW kapasiteli entegre bir elektrik şebekesi kurma konusunda anlaştı.** Proje, deniz altı kablolarıyla ülkeler arasında temiz enerji paylaşımını hedefliyor. Girişimin, Avrupa'nın enerji güvenliğini artırırken fosil yakıtlara bağımlılığı azaltması bekleniyor.
- **BloombergNEF'in yıllık yayımladığı Enerji Dönüşümü Yatırım Trendleri raporuna göre, iklim hedefleriyle uyumlu büyüme hız kazandı.** Küresel enerji dönüşümü yatırımları 2025 yılında tarihi bir seviyeye ulaşarak yeni bir rekor kırdı. Yatırımların büyük bölümü yenilenebilir enerji, elektrikli ulaşım ve enerji verimliliği alanlarında yoğunlaştı.
- **PwC Türkiye'nin raporuna göre enerji sektöründe birleşme ve satın alma işlemleri 2025 yılında yeniden ivme kazandı. Açıklanan 38 işlemin toplam değeri yaklaşık 3 milyar dolara ulaşarak bir önceki yıla göre üç kat arttı.** Yenilenebilir enerji ve altyapı projeleri, yatırımcıların en çok ilgi gösterdiği alanlar arasında yer aldı.
- **Dünya Ekonomik Forumu'nun Davos'taki toplantısında küresel ölçekte bir yeniden becerilendirme (reskilling) hamlesi duyuruldu. Girişim, enerji dönüşümü sürecinde ihtiyaç duyulan yeni yetkinliklerin iş gücüne kazandırılmasını hedefliyor.** Uzmanlara göre bu adım, temiz enerji yatırımlarının önündeki nitelikli iş gücü açığını azaltabilir.

Kaynakça:

www.ekonomim.com; www.aposto.com; www.dw.com.tr; www.bloomberg.com; www.iklimhaber.org;
www.temizenerji.org; www.dunya.com; www.cnbce.com; www.aa.com.tr; www.bdi.eu; www.vdma.eu